

tal que expressaren preocupació pel seu client, Khodorkovski. Quin paper hi representa Alemanya?

—En aquests moments que parlem, el ministeri d'Exteriors prepara un document intern, una directriu que ha de marcar els acords econòmics amb Rússia. Doncs bé, se centra exclusivament en els interessos energètics nacionals i no fa esment, ni una simple paraula!, als drets humans, a la retallada constant de llibertats. Si me'n demanes el meu parer, et diré que allò que el govern alemany està a punt de fer és enviar un missatge rotund que Merkel tolerarà la bel·ligerància antidemocràtica del Kremlin i dotzenes de crims a canvi d'un tracte preferencial en les negociacions sobre energia a la curta. És un oportunisme cruel i les víctimes col·laterals seran in comptables, no en tinc el menor dubte.

—**Víctimes com Anna Politkóvskaia?**

—Mire, jo era amic d'Anna. Ella era una oponent de Putin, una de les poques persones que a Rússia gosen gosaven d'oposar-se a Vladímir Putin. Sap? Era amic seu, en parlàvem, compartíem il·lusions. Anna va descriure el cas Iukos com un llinxament polític contra el senyor Khodorkovski, va escriure i va publicar que Putin mateix assentava un model de govern en què les institucions que haurien de mantenir l'ordre, la llei, són profundament corruptes, parcials, servils. Potser vostè no té aquesta dada: són ja tres els periodistes de la *Nóvaia Gazeta* que han estat assassinats.

—**Quin futur li espera a Rússia?**

—La mena de canvis que Rússia necessita no s'esdevenen ràpidament, mai no ha estat així en la història de les nacions. Permeta'm, tanmateix, de ser optimista. L'assassinat d'Anna Politkóvskaia ha marcat un punt d'inflexió, ningú pot dir avui que no hi veu res estrany, a Rússia, que el procés de democratització progressa, que Vladímir Putin és un polític en qui Europa i els Estats Units han fet bé de confiar. Aquesta setmana, 107 eurodiputats han tramés una carta al Kremlin de reprensió, de disgust per l'asetjament que pateix la premsa lliure russa. Aquells que s'estimem Rússia, que portem Rússia en la nostra sang, hem de perseverar.

*Victorià Jiménez
Londres*

“Rússia i la UE són mútuament dependents”

A partir del 2007, el mercat de l'energia hauria d'estar liberalitzat. Quins objectius es perseguixen?

—En primer lloc, la llibertat d'elecció dels consumidors europeus. Volem que un consumidor, a qualsevol lloc de la UE tingui la possibilitat d'eleger, segons el preu, quin és el distribuïdor d'energia que prefereix. Una altra de les coses que vol millorar el mercat interior de l'energia és l'eficiència energètica de les instal·lacions. En un mercat no liberalitzat, on les distribuïdores tenen els seus clients assegurats, l'eficiència és menor. En canvi, en un mercat liberalitzat cada kilowatt hora que perd és un kilowatt hora que no ven. Finalment, el que volem aconseguir a partir de l'estiu del 2007 és que hi hagi una protecció eficaç dels clients més vulnerables, de manera que es garanteixi el proveïment universal a tothom.

—**Països com el Regne Unit o Alemanya han fet passos per liberalitzar els seus mercats energètics, però al-**

Ferran Tarradellas (Barcelona, 1966), portaveu del comissari europeu de l'energia Andris Pieblags, analitza la dependència energètica envers Rússia i les dificultats que es troba la UE per posar en marxa el mercat de l'energia.

tres van molt més enrere. Pensa que es compliran els terminis?

—Els terminis legals, segur. A partir de l'1 de juliol del 2007, legalment el

mercat estarà obert. Un altra cosa és que realment estiga obert. Perquè és cert que hi ha algunes coses que no funcionen bé.

—Quines?

—De moment, s'ha liberalitzat el mercat de l'energia, però no s'ha creat un mercat únic. Hi ha 25 mercats liberalitzats de l'energia, però hi ha molt poc intercanvi d'electricitat d'un país a un altre. El que hi ha són mercats compartimentats. En aquest sentit, hem comprovat que per a una companyia estrangera és molt difícil entrar en un mercat nacional. La llibertat d'accés a què nosaltres anomenem parts terceres encara resulta complicada perquè la pressió dels operadors històrics és molt forta.

—Alhora, els darrers moviments mostren que els governs europeus defensen de totes totes el que s'ha anomenat els "campions nacionals"...

—Hi ha diverses lectures dels movi-

"De moment, s'ha liberalitzat el mercat de l'energia, però no s'ha creat un mercat únic sinó 25 de liberalitzats"

ments que hi ha hagut darrerament. Una lectura seria que el que es vol és protegir el mercat. Nosaltres ho veiem d'una manera diferent: considerem que el que posen de manifest els darrers moviments és que les empreses s'han adonat que, davant la liberalització, han de posicionar-se en el mercat i crear empreses més grans preparades per operar en un mercat molt més ampli. És tot just el mateix que va passar quan es va obrir el mercat dels serveis financers o el de les telecomunicacions. Llavors, és comprensible que els estats membre vulguin que una de les empreses que sobrevisca en aquest gran mercat sigui nacional, i intenten agrupar les empreses dels propis països. Però cal que es conscienciïn que aquest és un mercat obert. Per exemple, Telefónica ha comprat una gran empresa del Regne Unit, O2, i Volkswagen va comprar Seat, i Abertis vol comprar Autostrade. És una cosa típica d'un mercat obert. És normal que passi i no ens hauria d'escandalitzar.

—La qüestió de l'aprovisionament energètic es planteja cada vegada

més com un tema de seguretat. En aquest sentit, s'ha parlat de la necessitat que Europa parlara amb una sola veu, però això és possible quan països com Alemanya signen acords bilaterals amb Rússia? Són compatibles una i altra cosa?

—No és contradictori. Nosaltres no volem parlar amb una única veu, sinó que volem que tothom parli amb la mateixa veu. Els acords que Alemanya pugui signar amb Rússia, en principi no són contradictoris. La idea de la UE seria que tots enviéssim el mateix missatge als nostres proveïdors principals, en aquest cas Rússia, Algèria... Però cal tindre en compte que els interessos d'aprovisionament de gas que pot tenir Espanya no són els mateixos que els que pot tenir Lituània. Espanya està molt més orientada a Algèria, mentre que Lituània depèn completament de Rússia. És evident que Espanya tindrà amb Algèria una relació molt diferent a

la que pot tindre amb Lituània. En el futur, si els mercats nacionals estan ben connectats i es dona el cas que no hi ha gas d'Algèria que arribi a Espanya, es podrà importar gas de Noruega.

—L'any 2000, la UE va signar el Diàleg Energètic Rússia-Europa, en un acord que alguns analistes han interpretat com la institucionalització de les relacions energètiques amb Rússia, amb els perills que això pot generar en termes de servitud. Ens podem refiar de Rússia com a subministrador després de l'episodi de l'any passat? [Cal recordar que Rússia va tallar el subministrament energètic a Ucraïna, la qual cosa afectà l'aprovisionament a països de la UE.]

—Rússia i la UE són mútuament dependents. Nosaltres depenem de Rússia per les nostres necessitats de gas i ells depenen d'Europa com a client principal. Si hi hagués un conflicte entre Rússia i la Unió, la UE es moriria de fred i Rússia s'arruïnaria. El diàleg entre la UE i Rússia ha funcionat des de fa tren-

ta anys, amb la sola excepció de l'1 de gener de l'any passat.

—Pot repetir-se la situació?

—No ho crec. La capacitat de producció i subministrament està garantida.

—Com veu la irrupció de Gazprom en el mercat gasista europeu?

—No hauria de ser dolent. De fet, hi és des de fa molts anys. Per exemple, a les tres repúbliques bàltiques, les empreses pertanyen a Gazprom. El problema és que a Rússia la producció de gas els costa 25 euros. Si el venen en el mercat interior, tal com les tarifes estan regulades, el trauen a 50 euros. En canvi, si el venen a Europa, són 350 euros per cada 1.000 metres cúbics, i el consumidor final el paga a 500 euros els 1.000 metres cúbics. El que voldria Rússia és vendre el gas ella directament a 550 euros, en lloc de vendre'l a una empresa europea que després ens el vendrà a nosaltres per 500 euros. El que els russos voldrien és invertir en les xarxes de distribució i, tenint en compte que Gazprom és la tercera empresa del món, tenen capacitat per fer-ho.

—Hauríem d'estar preocupats, doncs, els consumidors?

—En part, sí, però tampoc cal patir abans d'hora perquè la UE disposa de lleis de la competència que prohibeixen les situacions de domini de mercat. Si Gazprom comprés, posem per cas, Gas Natural, no hi hauria una separació entre l'empresa que compra el gas, el ven i s'encarrega de la distribució de la xarxa. Cada cop que Gazprom vulgui invertir, es mirarà si això té un impacte negatiu en la competència o no, i mentre Gazprom sigui l'únic exportador de gas de Rússia, és molt possible que es generi un problema perquè serà generador, subministrador i distribuïdor.

—En què pensa la UE quan parla de diversificar els proveïdors?

—Parla de tres coses: pensa a diversificar les fonts d'energia. Ara per ara, depenem molt del gas i el petroli i cal apostar també per les energies renovables. La segona qüestió és diversificar l'origen geogràfic de les altres fonts d'energia, que ara es concentra a Algèria, Noruega i Rússia. En tercer lloc, cal diversificar les rutes de trànsit, per a la qual cosa cal construir nous gasoductes.

Violeta Tena